

Iz molitve Jeremije proroka (čitanje),

Svet,

Zdravo, morska zvijezdo, himan;

Tribunj je predstavila mješovita pjevačka skupina (2 ženska i 5 muških glasova) ovim programom:

Puče moj, prijekori,

U se vrime godišta, božićna popijevka,

Ja se kajem, korizmena popijevka;

skupina pjevačica i pjevača iz Vodica (9 ženskih i 8 muških) izvela je:

Veselmo se ov čas, božićna popijevka,

Čitanje na Veliki četvrtak,

Usta moja uzdižite, himan;

skupina iz Primoštena je izvela:

Puče moj, prijekori,

Usta moja uzdižite, himan,

U Gospodina mučenje,

Svetoj žrtvi uskrsnici, uskrsna posljednica;

pjevači iz Brodarice – Krpanj (13 ženskih i 2 muška glasa) otpjevali su:

Stala plačuć, posljednica,

O biči preljuti,

Blagoslov puka;

iz Skradina se predstavila veća skupina pjevača (10 ženskih i 10 muških glasova) sa sljedećim programom:

Smiluj mi se, Bože, Ps 51/50,

Pohvale svete Hostije,

Puče moj, prijekori.

Svi sudjelovatelji zaslužuju priznanje jer su se trudili da njihov nastup uspije, što ulijeva nadu da će tijekom sljedećih nastupa manje skupine pjevača dostići brojem one veće, isto tako da će manje dobre izvedbe dostići svoju potpunost u sljedećim izvedbama. Važan je nastup i izvedbena razina izvedenosti programa koji se izvodi, no važno je za našu liturgijsko glazbenu baštinu da je i ovogodišnji glazbeni program predstavljao cijelu liturgijsku godinu, odnosno euharistijsko slavlje (misu) i časoslov naroda Božjeg. S razlogom se, dakle, može pretpostaviti da je moguće ovakvim nastojanjem obnoviti i preostali dio naše glagoljaške glazbene baštine.

Važnu ulogu u tome bi mogli odigrati predvoditelji pjevanja u bogoslužju, župnici. Oni znadu, ili su u mogućnosti doznati kakav je tijekom bogoslužja bio prije zadnje liturgijske obnove (obnove II. vatikanskog sabora). Redosljed pjevanih jedinica i riječi, koje su se pjevale u predsaborskom liturgijskom redu mise, sakramenata te časoslova, dozvat će u pamet napjeve na koje su se dotične riječi izvodile. Tako primjerice himan *Zdravo, zvijezdo mora* označava da se je nekada izvodila Večernja (i to ne samo na svetkovine Blažene Djevice Marije...). Isto se je tako npr. pjevao *Vjerujem/Viruju* na pjevanim misama itd.

Kao slušatelj pozorno sam pratio tijekom programa prve jubilarne smotre glagoljaškog pjevanja "*Puče moj*". Svaka skupina pjevača očitovale je da postoji veliko liturgijsko glazbeno bogatstvo, odnosno da postoje vlastitosti pokrajinskoga, seoskog pjevanja, koje su odraz duše našega kršćanskog puka. To su velike vrijednosti koje treba čuvati, njegovati i obnavljati, te predati novim pokoljenjima.

I. Š.

KONCERT GLAGOLJAŠKIH NAPJEVA

U sklopu *XXXIX. Glazbenih večeri u sv. Donatu*, već drugu godinu po redu, održava se i koncert glagoljaških crkvenih napjeva zadarske nadbiskupije. Tako su se u subotu 24. srpnja o.g. u prepunoj crkvi sv. Donata, okupili pučki crkveni pjevači iz četiriju župa: Bibinja, Zemunika, Novigrada i Ista (otok Ist). Program je započeo svečanim čitanjem Proslava iz Ivanova evanđelja na staro-crkvenoslavenskom jeziku ("Iskoni be Slovo..."), tj. "na glagolici" kako bi to ovdašnji puk kazao, što ga je pročitao prof. Slavko Ivoš. Stručni i umjetnički voditelj koncerta Livio Marijan – profesor etnologije, inače tajnik zadarskog nadbiskupa, uveo je sve nazočne u povijest i značaj glagoljaškog bogoslužja u povijesti Hrvata, gdje je ovaj jedinstveni hrvatski fenomen u burnim vremenima povijesti mnogo puta značio "biti ili ne-bit" u smislu narodnog duha i svijesti: "ono što je crkvice sv. Križa u Ninu za hrvatsku sakralnu graditeljsku baštinu, ili glagoljica za hrvatsku književnost, ili hrvatska falkuša za brodogradnju, ili pak čakavština za hrvatski jezik – to je glagoljaško pjevanje u hrvatskoj sakralnoj glazbenoj kulturi."

Prof. Marijan predstavio je svaku skupinu pjevača i na jednostavan način radoznalim slušateljima tumačio razlike u napjevima, tonalnim odnosima i različitim slojevima starine pojedinog oblika pjevanja. Crkveni pjevači, njih tridesetak iz svake od navedenih župa, snažnim i reskim pjevanjem pobudili su oduševljenje slušača izvodeći različite napjeve iz starih glagoljaških misa, te iz časoslova, službe za mrtve i različitih drugih službi kroz crkvenu godinu. Premda se u mnogim napjevima osjeća podloga gregorijanskog korala, glagoljaški napjevi na području zadarske nadbiskupije javljaju se u vrlo različitim oblicima, od onih koji imaju crtu sjevernog, kvarnersko-primorskoga glagoljaškog pjevanja, do onih kod kojih se osjeća južniji, dalmatinski, melos šibenskog i splitskog područja. Najveći utjecaj na oblikovanje glagoljaških napjeva izvršio je ipak folklorni glazbeni izraz dotičnog kraja. Osobito stare glazbene oblike predstavljaju "*Gospodine, pomiluj*" iz Bibinja, recitativno pjevanje molitava na primjeru iz Zemunika, "*Stala plačuć tužna Mati*" iz Novigrada, te izvanredni, gotovo arheološki glazbeni oblici napjeva "*U se vrime godišća*" i "*Pisme na svetoga Stipana*" što su ih izveli Iščani. Već na prvi mah mogla se osjetiti razlika između napjeva na iste tekstove gdje je došlo do punog izražaja svo bogatstvo zadarskog područja koje je i u tradicijskoj kulturi inače vrlo raznoliko. Tako je, i u glagoljaškom pjevanju, područje Ravnih Kotara predstavljao Zemunik, priobalna mjesta i gradiće Novigrad i Bibinje, a zadarsko otočje župa Ist s istoimenog otoka. Na kraju koncerta mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski, čestitao je organizatorima, maestru Antunu Doličkom, direktoru *Glazbenih večeri u sv. Donatu*, i prof. L. Marijanu, voditelju koncerta, kao i svim pjevačima, potičući organizatore na daljnje ovakve priredbe, a pjevače na njegovanje tradicije glagoljaškog pjevanja u svojim župama. Nadbiskup Prenda i sam se prisjetio svoje mlade mise, pred više od trideset godina, u rodnom Zemunik, koju je glagoljao zajedno s pukom, pozdravivši sve nazočne uvodnim retkom glagoljaške mise: "*Vnidu k oltaru Božju!*".

L. M.

VELOIŠKI ZBOR U GOSTIMA ŽUPI SALI

Sali, 26. 8. 1999. (IKA) – U žup Sali na Dugom otoku gostovao je u nedjelju 22. kolovoza crkveni zbor iz župe Veli Iž. Zbor je pjevao u misnom slavlju koje je u crkvi sv. Marije na staroslavenskom jeziku predvodio veloiški župnik don Stanislav **Wielinski** zajedno sa saljskim župnikom don Jurom **Zubovićem**. Nakon misnog slavlja, zbor, koji većinom sačinjavaju mladi, izveo je crkvene pjesme koje se pjevaju u tijeku crkvene godine. Na kraju koncerta izvođačima su uručeni prigodni darovi. U ime mjesta Sali Ante **Mikić** darovao im je knjigu »1000 godina prvoga pisanog spomena ribarstva u Hrvata«, koja je Zbornik radova HAZU i općine Sali koji je uredio pokojni akademik Božidar **Finka**, a Ankica **Piasevoli** darovala je svoje tri knjige »Rječnik govora mjesta Sali«, »Češuljice, grozdi i ružice« i »Saljska intrada« za župnu biblioteku u Velom Ižu. Prijateljima iz Velog Iža vrijedne su domaćice ispekla kroštule i frite, a župnik ih je počastio ručkom u restoranu vlasnika Dragana **Orlića**. Priređivač koncerta i voditelj zbora je osbni tajnik zadarskog nadbiskupa Livio **Marijan**.

RIJEKA

OSVRT NA KONCERT "SAKRALNE GLAZBE"

U sklopu "Margaretinog ljeta" u Bakru, 17. srpnja 1999. godine održan je koncert na kojemu su nastupili zborovi: *Liszt Ferenc Kórus Énekkar* iz Baje (Mađarska), crkveni zbor *Kirchenchor St. Stefan* ob Leoben (Austrija) i zbor *Sv. Andrej* iz Bakra.

Mađarski i austrijski zbor ugostila je KUU Sveti Andrej iz Bakra, naime prošle je godine zbor *Sv. Andrej* gostovao u Mađarskoj i Austriji.

Mađarski zbor broji 40 pjevača i star je preko 140 godina. Na programu ima djela od gregorijanskog korala do modernih autora kako svjetskih tako i domaćih. Gostovali su po Europi, a nastup u Bakru bio im je prvi u Hrvatskoj. Zahtjevan i težak program izveli su s lakoćom. Pod sigurnom rukom dirigentice Makkai **Génazé** glasovi su bili sjedinjeni kako u pianu tako i u mezzo-forteu i forteu. To ovdašnja publika itekako zna vrednovati, pa stoga nije izostao iskren pljesak. Za dodatak bilo je izvedeno iznenađenje – zbor je otpjevao *Zdravo Djevo*, što je izazvalo sveopće oduševljenje.

Austrijskom zboru ovo je bilo drugo gostovanje u Bakru. I ovaj zbor resi disciplina u interpretaciji djela pretežno njemačkih autora. Pod dirigentskom rukom Heriberta **Grossa** zbor je nadahnuto otpjevao odabrani program.

Na kraju koncerta sva tri zbora pod ravnanjem Mladena **Cvijanovića** otpjevali su *Locus iste* A. Brucknera.

Program:

Liszt Ferenc Kórus Énekkar – Baja	
G. O. Pitoni:	<i>Cantate Domino</i>
O. de Lassus:	<i>Tutto lo di</i>
C. Gounod:	<i>Ave verum</i>
De Mazze:	<i>Signore delle cime</i>
Luboff:	<i>Deep river</i>
L. Bãrdos:	<i>Hazívarñ</i>
C. Gounod:	<i>Messe – Sanctus</i>
	<i>Zdravo Djevo</i>
Dirigent:	Makkai Génazé

Kirchenchor St. Stefan ob Leoben	
F. Koriger:	<i>Halleluja</i>
H. Isaac:	<i>O wunderbare Speise</i>
M. Reger:	<i>Dein o Herr ist die Kraft</i>
A. Bruckner:	<i>Pangue lingua gloriosi</i>
H. Schütz:	<i>Also hat Gott die Welt geliebt</i>
K. Muthspiel:	<i>Steirische Mess</i>
A. Thoma:	<i>Bauernmesse</i>
G. Komposch:	<i>Arnoldsteiner Hochzeitmesse</i>
J. Gallus:	<i>Musica</i>
Dirigent:	Heribert Gross

Liszt Ferenc Kórus Énekkar	
Kirchenchor St. Stefan ob Leoben	
Zbor Sv. Andrej	
A: Bruckner:	<i>Locus iste</i>
Dirigent:	Mladen Cvijanović

Mladen Cvijanović

GOSTOVALI TREŠNJEVAČKI PJEVAČI

U nedjelju 4. srpnja veliki *Mješoviti zbor zagrebačke župe sv. Josipa* s Trešnjevke pohodio je župu Majke Božje Žalosne u Mrkopolju u Gorskom Kotaru. U 10 sati, u prekrasno uređenoj župnoj crkvi Gospe Žalosne, zbor je pod vodstvom dirigenta prof. Josipa **Škvorca**, sudjelovao na euharistijskom slavlju koje je predvodio domaći župnik mons. Jure **Petrović**, izvođeći uz orguljsku pratnju prof. Hvalimire **Bledšnajder** "Staroslavensku misu na čast Sv. Andrije Apostola" o. Kamila Kolba.

Samo sat i pol kasnije u selu Sungeru, filijali mrkopaljske župe, gosti iz Zagreba sudjelovali su u proslavi zaštitnika tamošnje kapele Sv. Ćirila i Metoda. Na misi, koju je također predvodio župnik Petrović, pjevali su "Hrvatsku misu u D-duru" Rudolfa Matza. Crkva je bila ispunjena do zadnjega mjesta, a zatim je nastavljena prava pučka svečanost.

GAK&BES

Glas Koncila, 1999., br. 32

SARAJEVO

KONCERT LJERKE OČIĆ

U okviru događaja "Dani Hrvatske u Sarajevu" kojima je ujedno obilježen Dan državnosti Republike Hrvatske, 23. svibnja 1999. godine, u sarajevskoj katedrali, renomirana zagrebačka umjetnica Ljerka **Očić** održala je solistički orguljski koncert. To je bio drugi susret sarajevske publike s ovom istaknutom orguljašicom. Prvi je upriličen 14. prosinca 1997. godine za božićni koncert, kada je svojim sviranjem oduševila dupkom ispunjenu vrhbosansku prvostolnicu. Stoga ju je sarajevsko slušateljstvo, koje ima itekako istančan glazbeni osjećaj, ponovno u velikom broju, došlo poslušati i počastiti dužnom zahvalnošću.

Za ovaj koncert glazbenica je napravila studiozan izbor orguljskih djela. Na repertoaru su bile skladbe talijanskih skladatelja: *Toccata I (lib. II)*, *Partita sopra la follia* G. Frescobaldia, *Canzona in C, Versi (I-IV)*, *Al'Post Communio*, *All'Elevazione*, *All'Offertorio* D. Zipolia i *Allegro-Largo-Allegro spirituosu* B. Galuppia. U gipkim i ugodnim melodijama s jasnim harmonijskim jezikom umjetnica je nazočnima otkrila nenadmašnu ljepotu boje registara talijanskih skladatelja. Time je pokazala veliko sviračko umijeće i maštovitost registriranja, jer skladatelji tog vremena, koje je izvodila, pružaju u tom pogledu velike slobode